

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravištvu „Slov. Naroda“.

V miru.

—o.— Naslonimo še nekoliko besed na zadnjo notranjsko volitev! Tega pač nihče mej nami tajiti se more, da bi bil pri tej volitvi kandidat nezavisne narodne stranke čisto lahko zmagal, ko bi ne bila ta stranka le količkaj „ad hoc“ organizovala in le nekoliko svojih močij osredotočila na volitvene agitacije bojišči. Agitacija z naše strani bila je le publicistična, volilci morali so sami sezati po glasilih nezavisne narodne stranke, sami proučavati v njih dotične članke in naš tabor ni nobenega pošiljal v njo k temu ali onemu volilnemu možu, da bi mu roko stiskal in obetal mu sveta nebesa že na tem svetu, če mestu vladnega kandidata voli kandidata nezavisnega. Uverjeni smo, da povprek vzeto, gola novinarska agitacija ne dosega svojega namena, storiti ji treba še posebe kako stopinjo, če se hoče v mladi dobi ustavnega našega življenja prodrati s svojim kandidatom. Nezavisni narodni stranki ni moglo biti čisto nič da tega, bode-li ali ne izvoljen mož, ki ga je morala proglasiti za svojega kandidata, če hoče hoditi po potih doslednosti in političnega takta. A vender je sre-

dišče te stranke ravno v ožgled volitve notranjske držalo roke križem in poslužilo se izime od pravila političnega, katero terja, da agitacija do zadnjega ne sme ostaviti volilnega moža! Izime od tega pravila delajo se tedaj, kadar za kandidata ni nobene nevarnosti. In uprav to, da za kandidata nezavisne narodne stranke na Notranjskem ne more biti nevarnosti, zavest, da bodo Notranjci, sloveči do pred kratkim zastran politične svoje superiornosti nad drugimi slovenskimi pokrajinami, sami po sebi vedeli nezavisnemu, v dlan položenemu kandidatu pripomoči do sijajne zmage, to je bilo tisto, kar je nezavisno našo stranko delalo néskrbno ter odvrčalo jo od posebne, ne posredne agitacije v tej stvari. Načelo naše, dovolj je jasno in prepričevalno, ne bi bili torej verjeli, da ga bi baš na Notranjskem posamič vsakemu volilnemu možu treba bilo saskrojevati in razlagati! In nadalje smo si lahko mislili, da smo sami sebi toliko ponosa in tiste hvale pred svetom dolžni, da ne improvizujemo agitacijskih in političnih abc-šol za tak slučaj v oni pokrajini naši, ki je nam in svetu znana bila kot narodno najbolj zavedna, našim slovenskim idejam in načelom najbolj udana!

Ali pokazala je volitev, da je bilo zanašanja in optimizma na naši strani nekoliko preveč! Varal se je marsikdo izmed nas tudi v tem, ker je mislil, da bodo agitatorji nasprotne nam stranke trohico lojalniše vzpolnjevali svojo nalogo in zlasti, da si načelniki naših političnih uradov svojih rok pri tem mazali ne bodo! V istini je izvoljen bil kandidat vladne stranke. Deroča agitacija mu je vrgla mandat pred noge, v zadnjem trenutku moral je še Trojanski konj na volišče! Na vse to nezavisna narodna stranka ni mogla pripravljena biti, in zato ni imela posebnih poverjenikov, da bi agitaciji jezove stavili in ne pustili Trojanskega sleparstva v pošteno družbo! Najmanj pa bi si bila misliti mogla, da se bodo Notranjci po vsem tem preplašiti dali! Znana stvar sicer že je, kar so mnogi volilni možje javno izustili — namreč, da so vladnega kandidata volili „proti svojemu prepričanju“. Tudi nam je to dognana stvar, da je vladna stranka z zadnjo notranjsko volitvijo pridobila le jeden sedež v deželni zbornici, a da je princip, ki ga reprezentuje bivši kandidat nezavisne narodne stranke, še zmirom na

Notranjskem tako zmagovit, kakor je bil prejšnje dni. Da so pa možje tej volitvi v prid omahnili s pravega svojega pota, to ravno je zasluga — neznosne agitacije! A tega, kakor rečeno, središče nezavisne narodne stranke poprej ni moglo niti hotelo v poštev jemati, in posebne agitacije za svojega kandidata ni postavljalo v boj, ker je ravno mislilo, da mora vladna agitacija iz zavedne Notranjske priti — prazna domov. Sedaj utegnemo imeti kaj povoda, da se kesamo svojega optimizma!

To res ne more biti v posebno čast naši Notranjski, da se sedaj lahko govori o uspehih in učinkih agitacije, ki je tam prouzročila nekakšen videz narodovega mnenja, drugo izustilo, nego-li je še malo poprej bila in je še zdaj misel notranjskih rodoljubov. Taka agitacija le tam reže globoke brazde, kjer ni nobenega prepričanja, ali pa kjer je revno prepričanje pristopno slehernemu vnanjemu uplivu!

Vender pa, opazujoč in obsojajoč uspehe vladne agitacije na Notranjskem, ne smemo prezreti jedne olajšalne okolnosti! Kako moremo zameriti notranjskemu preprostemu volilcu, da se da od strankarskih agitatorjev v prah tlačiti in od vladnih uplivov vezati, če celo jeden — hvalo Bogu, majhen — del naše inteligencije ni močan ali razsoden dovolj, da bi se upiral vetrovom, ki sedaj pišejo po našem ubornem politikovanju? Ali narobe ni baš ta pristopnost in popustljivost pod vnanjimi pritiski kriva sedanji naši domači mizeriji, ali neso bili ravno vsled tega notranjski volilci postavljeni pred tanke, abstraktne politične probleme, ki so jih, vsaj v večini politično neizsolani, tem manj mogli razložiti v dobro in slabo, čim več so celo nekateri kranjski poslanci v isto svrhu potrebovali — vladnih inspiracij in agitacij! S tega, pred jednim letom v Slovencih vzpostavljenega stališča vidi se torej odločitev notranjskih volilcev manj graje vredna, da po jedni strani je celo obrazložena po politiki novopečene stranke. —

Trgovska in obrtna zbornica.

Trgovinska in obrtna zbornica imela je dne 20. avgusta t. l. redno sejo pod predsedstvom zborničnega predsednika g. Josipa Kušarja in v prisotnosti naslednjih gospodov zborničnih članov:

LISTEK.

Kitaj in njegove naprave.*)

Ne zdi se mi potrebno pripovedovati, kako pogostem sem se moral čuditi, od kar sem se natančneje seznanil z zapadno-evropskimi šegami. Ne le vprašanja, ki so se mi stavila, temveč tudi knjige, ki se ponašajo, da priobčujejo poročila naravnost s Kitaja, pripovedujejo najneverjetnejše stvari. Evropece zabavajo pripovedke, da mi jemo pse, gostimo svoje goste s kačjimi jajci in pečenimi kušarji, posmehujejo se naši nevednosti, kakor bi nevednežev ne bilo nikjer drugod; glejte, trdijo celo tako neverjetno stvar, da mi mečemo svoje otroke — svojo milo deco!?! za krmo živalim. Kaj tacega se pri nas ne nahaja. V tacihi slučajih je najbolje, povedati resnico, in to hočem storiti. Nič ne daje bolj krivih pojmov o kakej deželi, kakor to, kar zapisuje kak potnik v svojo beležnico; prvi, kogar sreča, velja mu

za obrazec celega naroda, katerega on hoče opisati in vsak razgovor s kakim malopridnežem skrbno zapíše in hrani. A nravi in običaji vsake dežele so rezultat stoletne zgodovine, delo cele vrste prejšnjih pokolenij in da se jih razume, treba drug za drugim pregledovati minule dogodke in kako se polagoma zamenjujejo jedni pojmi z drugimi, sicer naše preiskovanje ne zasluži najmanjše verjetnosti. Mnogi pišejo knjige še pred potovanjem, in mnogokrat je namen izdati tako knjigo, že smoter potovanju; potujejo, da morejo, ko se povrnejo dati natisniti 300 tiskanih listov, ne da bi jim bilo kaj mari za resnico! Čim več napišete neverjetnega, groznega, — tem večji uspeh bode imela vaša knjiga. Meni se zdi potrebno, da bi civilizovani narodi osnovali posebno akademijo, ki bi pregledovala in pretresala knjige, katere razlagajo običaje, načela vladanja in zakone tujih dežel. Ne smelo bi se dopuščati pčenje resnice iz dobičkarije in morala bi biti kake znamenja, po katerih bi se ločila resnična literatura dela od lažnjivih. Resnicoljubne pisatelje treba vsakako osrčevati. Moj namen je v tem spisu naslikati Kitaj, kakeršen je, opisati kitajske običaje, kakor jih jaz poznam, a z evropskega stališča. V jedno

besedo, potrutil se bodem postaviti se v položaj Evropeca, kateri bi poznal Kitaj kakor jaz, ter hotel primerjati civilizacijo zapada s civilizacijo krajnega vztoka. Čitatelj naj sledi povsod za menoj. Seznanil ga bodem s svojo roddino, predstavil svojim prijateljem, poprosil ga z nami deliti naša razveseljevanja. Razložil mu bodem naše stare knjige, priobčil mu nekatere podrobnosti o našem jeziku, seznanil ga z našimi običaji. Potem bova obiskala naše provincije, na potu se bova menila o domovini in o tem, kdo ga čaka doma. Zvečer bova prebirala naše pesnike in napeljal ga bodem, da bode čutil, kako se pri njih zliha harmonija kitic z globočino misli. Tedaj bode on premenil svoje misli o naši civilizaciji. Prikupilo se mu bode, kar je vzvišenega in pravičnega v njej in prepričal se bode, da ni nič popolnega na svetu, da vedno moramo nadejati se boljše bodočnosti. Sem ter tja kritikoval bodem v svojem spisu tudi zapadne nrave, pa le za to, ker se ni moč vedno navduševati. In čitatelj naj ne pozabi, da je v mojih rokah pero, a ne copič in da sem se jaz priučil misliti in pisati po evropski.

*) Ta spis je bil natisnjen v „Revue de deux Mondes“. Pisal ga je Kitajec Čeng-Ki-Tong, ki je bil nastavljen pri kitajskem poslanstvu v Parizu.

Ivan Baumgartner, Ivan Nep. Horak (podpredsednik), Anton Klein, Fran Kollmann, Alfred Ledenik, Mihael Pakič, Ivan Perdan, Vaso Petričič, Josip Ribič, Fran Sark in Jarnej Žitnik.

G. zbornični predsednik konstatuje, da je za sklepanje zadostno število zborničnih članov zbranih, otvori sejo ter imenuje overovatelja zapisnika gg. Alf. Ledenika in Jarneja Žitnika.

Potem naznani, da mu je od c. k. deželne predsedstva došel naslednji dopis: „Čast imam naznanjati Vašemu blagorodju, da je po ravnomar mi došli brzojavki nj. ekscelence gospoda glavnega pobočnika Nj. veličanstva feg. barona Mondela Nj. veličanstvo cesar za čestitko, katero ste v imenu trgovinske in obrtne zbornice povodom Najvišjega rojstvenega dneva izrekli, izraziti blagovolilo svojo zahvalo“.

Zbornica je to izjavo stoji vzela v znanje.

I. Zapisnik poslednje seje se odobri.

II. G. Mihael Pakič poroča o zborničnem računu in stavi v imenu odseka naslednja predloga:

1. Računski sklepi o zborničnem računu in penzijskem zakladu za 1883. l. se odobre ter se računodajalcu da absolutorij;

2. redno izkazan račun se v zmislu §. 21. zakona z dne 29. julija 1868. drž. zak. št. 85 predloži nj. ekscelenci trgovinskemu ministru pōtom c. k. deželne vlade.

Predlogi se jednoglasno vsprejmo.

III. G. Vaso Petričič poroča o prošnji občine Gradec za dovoljenje 4 semnje za blago in živino, in sicer v ponedeljek po sv. Valentinu, v ponedeljek po sv. Florijanu, v ponedeljek po Marijinem rojstvu in v ponedeljek po sv. Tereziji. Izmed občin so ugovarjale samo štiri, od treh občin pa neso došli nikaki izjavi.

C. k. okr. glavarstvo v Črnomlju se je izreкло proti dovolitvi prošnje.

Jednako prošnjo je nložila ta občina že 1874 in 1876. leta, a zbornica jo je tedaj odbila; ker se odnošaji od tedaj niso spremenili, stavi odsek predlog: Zornica naj se proti dovolitvi semnje izreče. Zbornica vsprejme predlog.

G. Vaso Petričič poroča o prošnji podobčine Nadlesk za dva semnja za blago in živino, in sicer v 24. dan marcija in v prvi ponedeljek po sv. Janezu Nepomuku. V prošnji se omenja, da je Loški dolini živinoreja zelo znatna in se mnogo po živini povprašuje. Prošajo priporoča tudi c. k. okr. glavarstvo v Logatci; tudi c. k. okrajni zdravnik v Postojni izrekel se je na vprašanje okrajnega glavarstva za privolitev, češ da je živinoreja v Loškem okraji v istini na visoki stopinji. Z ozirom na to, da se je v Loškem okraji v novejšem času živinoreja povzdignila kar je s številkami dokazano z ozirom na to, da občine Logškega in Kočevskega okraja niso ugovarjale, predlaga odsek:

Zbornica naj se izreče za dovolitev semnje. Predlog se vsprejme. (Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 2. septembra.

Tabor, katerega so priredili Mladočehi v nedeljo v Königsfeldu na Moravskem, bil je kljubu

dežju jako mnogobrojno obiskan. Vsi govorniki so z jako ostrimi besedami obsojevali delovanje nemškega schulvereina in kazali na žalostne posledice, ki bi jih imelo to delovanje. Tabor je sklenil resolucijo na česke poslance moravskega deželnega zbora, da naj v zboru predlagajo zakon, ki bode otrokom zabranjeval obiskavati šole, kjer se ne poučuje v njih materinem jeziku.

Včeraj se je sešel **gališki** deželni zbor. Ta je jedini v Avstriji, ki ima še večjo veljavo. Vse druge deželne zbore so liberalci ponižali, samo galiskega neso mogli. Ta deželni zbor nema samo pomena za Galicijo, ampak za celo državo. V galiskem deželnem zboru se že določi politika, katere se drže potem Poljaki povsod, to je tudi v državnem zboru. Da je tako, poučil nas je veljaven mož poljskega kluba grof Adalbert Dzieduszycki, ko je poročal v Stanislavu svojim volilem o svojem delovanju v deželnem in državnem zboru. Rekel je, da disciplina zahteva, da vsi poljski poslanci v državnem zboru hodijo po potu, katerega jim je odkazal deželni zbor. Tega se mora držati celo poljski deželni minister. Te moške besede veljavnega poljskega politika naj bi si tudi marsikdo pri nas boljše utisnil v glavo. S tem je ta poljski poslanec naravnost povedal, da se celo minister mora držati politike, za katero se je odločil narod po svojih poslancih, ne pa, da bi se morali poslanci držati politike, katero jim diktira vlada. Poslanci sami morajo odločiti, in sicer popolnem samostojno, brez vsacega migljaje od zgoraj, politiko, katere se bodo držali, potem pa vsi od prvega do zadnjega morajo skrbeti, če treba tudi pritiskati, da se vlada ravna po njih željah. Da se poslanci morajo pri svojih odločitvah ozirati na želje svojih volilcev, je celo naravno, to zahteva že zmisel parlamentarizma. S tem seveda ni rečeno, da bi poslanci ne smeji podpirati vlade. Tudi tu so nam Poljaki že dali lep vzgled, kako se ravnati. Oni so podpirali celo liberalne vlade, in podpirajo tudi sedanjjo, samo poprej si zagotovo, česa jim bode dala. Tudi naši poslanci naj vlado podpirajo, če nam toliko dá, da je podpore vredno, če pa nam samo obeta, pa nič ne dá, tedaj naj jej pa možko obrnejo hrbet.

Danes voli **zgornje-avstrijsko** veleposelstvo v deželni zbor. Nadejamo se, da zmagajo konservativci, kar bode odločilo večino v deželnem zboru.

Predvčeraj so na **Solnogradskem** kmet-ske občine volile v deželni zbor. Povsod so zmagali konservativci. Imeli so pa trd volilen boj z bau-ernvereinovci.

Volitve za **hrvatski** sabor bodo 16., 17., 18. in 19. t. m. Volilna borba bode jako huda. Vlada in njeni organi napenjajo vse sile, da bi oslabilo opozicijo v novem saboru.

Vnanje države.

Jutri ali pojutršnjem pride **ruski** car v Varšavo. Strojene so vse potrebne naredbe za varnost carja. Kak političen pomen ima to potovanje, se še ne dá soditi, ker se vesti o tem jako nasprotujejo.

Vsi časopisi se že bavijo s tem, kaj sta se **nemški** kancelar in **francoski** poslanik Courcel pogovarjala v Varzinu. Mnenja so jako različna. „Times“ poročajo, da je samo zaradi francosko kitajskega spora povabil Bismarck v jako prijazen pismu francoskega poslanika, Bismarck je le hotel vedeti, kako daleč misli Francija braniti svoje interese v Kitaji, da bo on natančno vedel, koliko se strinjajo francoske namere z njegovimi nazori in interesi drugih držav, in bode potem mogel uravnati svojo politiko. Mnogi francoski in nemški listi pa trdijo ravno nasprotno, da sta se francoski poslanik in Bismarck pogovarjala samo o kolonijalnem politiki v Afriki, a francosko-kitajskega spora se pa v pogovoru še dotaknila nista. Iz tega se vidi, da se nič gotovega ne ve, kaj je bil povod temu snidenju.

mir in soglasje v rodbini. Pa popolnosti ni nikjer. Če si tudi stavimo take ideale, vendar dobro vemo, da ni pravila brez izjeme, in še celo na soluci so pege.

Ako vsled neugodnih razmer navstane prepir, dopušča zakon delitev občne lastnine; razdeli se v jednake dele mej vse moške člane. Pozneje bode pojasnil, čemu se na ženske ne gleda pri razdelitvi. Ta organizacija ima brez dvojbe prednosti s stališča vzajemne pomoči. Ako zbolí jeden član rodbine, dobi takoj potrebno pomoč. Ako kdo zgubi svoj zaslužek, neobhodno potreben za življenje, ali vsled starosti ne more delati, prihi mu rodbina na pomoč. Kakor vidite, je to nekaj podobnega patrijarhalne organizaciji v svetopisemski dobi. Oblast je v rokah najstarejšega v rodu, v vseh važnejših slučajih v življenju ima on odločilni glas. Vsa pisma podpisuje on v imenu rodbine. Zemlja je vseh skupna last. Potnik, ki pride v naše vasi, se lahko prepriča o tem. Ako vpraša, pokazavši na ta ali oni košček zemlje, čegav da je, povejo mu, te ali one rodbine. In ako se hoče bolj prepričati o tem, prečita naj na mejnikih ime rodbine, katere je posestvo. Vsaka rodbina ima svoja pisana pravila. Vsi dohodki, ki jih ima rodbina, naznačeni so v njih z

Prijateljstvo mej **nemškimi** konservativci in katoliško stranko se vedno bolj razdira. Katoliški listi napadajo že konservativce in nasprotno. Pri bodočih volitvah si bodo najbrž povsod nasprotovali drug drugemu. To nasprotje pa bode koristilo samo liberalcem, ali pa vladi, ki bode lažje urinila nekaj svojih kimovcev brez vsake določne politične barve.

Holandska vlada je predložila zbornici načrt zakona, da se mej regentstvom, ne bode smela uvesti nikaka sprememba v nasledstvu.

S francosko-kitajskega bojišča sedaj ni nobenih posebnih novih poročil. Zdaj ko so razrušene trdnjave ob Minskej reki, je nekaj dnij mir. A dolgo ne bode mirno, kajti francoska poročila javljajo, da bode admiral Courbet kmalu naskočil kak drug kraj ob kitajskem obrežju, ako se Kitajci ne udajo. Bombardovali bodo Francozi tako dolgo kitajska obrežja, da Kitajci spolnijo francoske pogoje. Francoski pogoji so ravno tisti, kot so bili označeni v francoskem ultimatumu, samo da se bode sedaj zahtevalo 250 ne pa samo 80 milijonov frankov odškodnino in kako jamstvo za točno izvršitev pogodbe. Tako hitro pa še morda ne bo konca vojne, kajti Kitajci so neki silno razkačeni na Francoze, in njih vlada še vedno upa na zmago. Sedaj je neki razpisala neko darilo za glavo vsacega Francoza. — Znani angleški admiral Sir Edmund Hornby, ki je bil dalje časa predsednik najvišjega konzulskega sodišča v Kitaji in Japanu ter jako dobro pozna kitajske razmere, priobčil je v „Pall Mall Gazette“ daljši članek o francosko-kitajskem konfliktu. Ta članek pisan je za Francoze v jako prijazen tonu. Admiral pravi, da on neče preiskovati, kdo je kriv razpora, a to je gotovo, da Kitajci radi tujce za nos vodijo. To bodo tudi delali s Francozi, ako ne bodo pokazali dovolj energije in si pri sklepanji miru osigurali dovolj jamstev za izpolnenje pogojev. Kitaj se Francozom ustavljati ne bode mogel, manikalo mu bode denarja, pa tudi izurjenih vojakov. Poleg tega ga bode pa ovirala velika korupcija uradnikov in pomanjkanje patrijotičnega čuvstva. Francoze naj samo zasedejo otok Formozo in nekatere druge pribrežne kraje, ter pobirajo carino, katero sedaj pobirajo Kitajci, s tem bodo najlažje Kitajci prisilili k prijenljivosti. Nikakor pa ne kaže Francozom prisvojevati Pekinga in drugih velikih kitajskih mest, kajti s tem bi samo prisilili, drugam premestiti bivališče vladarja, drugega pa nič. Kitajska velika mesta je mnogo težje vzdrževati, nego pridobiti, ker so tako zelo obljudena.

Dopisi.

Z Notranjskega 30. avgusta. [Izv. dop.]

Sedel sem mirno pri mizi na Doxata dvorišči v dan volitve notranjske. Na drugej strani sedelo je nekaj gospodov, jedni iz Cerknice, jeden od ostan Loža. Jaz sem bil vsled poraza naše stranke pri volitvi nekako pobit in se nesem za celi svet dosta ali nič brigal. Pivo res izvrstno, hladilo mi je razdražene živce. Nasproti mene pri isti mizi, sedel je tudi nekako zamišljeno že prileten duhovnik, kateri je pa naposled najino molčanje pretrgal: „Nič prave živahnosti in veselja ni videti danes na stranki, katera je na čuden ter neverjeten način, kakor se čuje, premagala. Vidi se jim, da jih vest teži za njih ne kaj možko obnašanje“. Po teh besedah sodeč, da gospod, ki je tako govoril, ne more biti nasproten našej stranki, ga vprašam: gospod, kaj ste tudi vi volilen mož? „Oj ne, prvič nesem iz tega kraja, in drugič, ko bi tudi bil, bi me nikdar ne izvolili, ker jaz kot duhoven se v te stvari ne utikam, ker tudi moj poklic

➤ Dalje v prilogi. ➤

O rodbini.

Rodbinska načela — to je podlaga, na kateri stoji vse socijalno in državno življenje Kitaja. Kitajsko občinstvo je zveza rodbin.

Že v najstarejših časih je upliv rodbinskega duha premagal vse ostale ideje in mi moramo reči s Konfucijem, da ni moč vladati dežele, če ne umejemo vladati rodbine. Rodbina, — to je država v manjšej meri, to je šola, iz katere prihajajo vladatelji in sam cesar se naprej uči vladati v rodbini.

Različje mej zapadnimi in vstočnimi rodbinskimi odnošaji je tako karakteristično, da se mi zdi potrebno v kratkih črtah obrisati naše rodbinske razmere. Kitajska rodovina je prava zadruga. Vsi člani so zavezani drug drugemu pomagati in skupno živeti. Zgodovina pripoveduje o nekem starodavnem ministru po imenu Čang, on je združil pod svojo streho ne le svoje bližnje, ampak tudi svoje daljne sorodnike. Ta vzgled prizadeva si vsakdo posnemati. Rodovina predstavlja nekaj podobnega verskim redom, v katerih so vsi podvrženi ustanovljenim pravilom. Vsi dohodki stekajo se v občno blagajno, vsak nosi vanjo, kolikor more. V rodbini mora vladati enakost in svoboda, in ti veliki besedi sti zapisani v srca naša. Vsak član rodbine je zavezan skrbeti za

nenavadno natančnostjo, in tudi zakaj so namenjeni; tako se ima dohodek od tega kosa zemlje uporabljati za izdrževanje starcev; od drugega — za nagrade mladim ljudem po dovršenji izpitov; iz dohodkov tretjega kosa plačujejo se stroški za odgojo otrok ali za dote hčeram; vse je točno naštetu, preskrbljeno je za vse tudi najmanjše slučajnosti.

Pravila ne določujejo samo pogojev materialnega življenja, ampak določujejo i dolžnosti in kazni, katerim se mora podvreči vsak član rodbine, ki s slabim obnašanjem ali z zapravljujivostjo škoduje rodbini. Podobna sistema bi se ne mogla obdržati, ko bi že odgoja vsakemu ne utisnila spoštovanja do nje. Brez tega bi naše rodbinsko življenje ravno tako izginilo, kakor je na zapadu. Naše odgojevanje je nalašč tako uravnano, da se doseže ta smoter — ono razvija globoko spoštovanje do rodbine.

Na petih osnovnih principih stoji in vzdržuje se udanost rodbinskim načelom. Ti so: zvestoba cesarju, spoštovanje roditeljev, soglasje mej soprogi, solidarnost mej brati in stanovitnost v prijateljstvu. Ti principi so temelj naše odgoje. Vsakemu se s vsemi silami skuša utisniti v glavo, kako da je potrebno obdržati staro organizacijo.

(Dalje prih.)

ni. Danes sem videl sicer mnogo gospodov mojega stanu, kateri so kaj naidušeno agitovali, pa za koga? Ne bi bilo toraj veliko bolj umestno, da bi ti gospodje v politve se niti ne utikali? Vsaj sovraštva bi si potem od nobene strani ne nakopavali.“ Jaz sem kar strmel nad tem govorom, in mislil sem si: to je pač moder, vse časti vreden duhovnik. Name-raval sem ga ravno vprašati po njegovem spošto-vanem imenu, kar prikoraka nekoliko volilnih mož, ter posedejo okolu mize blizu nas. Spoznal sem jih takoj, da so od one stranke, koja je bila za danes, sicer ne po lepem potu premagana. Raz obrazov se jim je brala neka mirnost; dokaz, da so volili po lastnem prepričanju, popolnem prostovoljno.

Družba ta sedela je mirno, ter resno razgo-varjaje se o jedni in drugi zadevi, pustivši volitev čisto iz nemar. Pa to ni trpelo dolgo. Prebližavati so se začeli gospodje, ki so bili ta dan zmagovalci, prosili zmagane za prijateljstvo ter, da naj poslednji na prošlo volitev pozabijo in o tej nič ne pišejo. Razgovorni zmagovalci hoteli so dokazati, kako na krivem potu, da so oni Notranjci, kateri nečejo po njih stopinjah hoditi. Kar jim pa ni šlo; naglo ter razborito so jih nasprotniki pobijali ter tako nazaj potiskali, da z vso silo svoje modrosti si neso mogli pomagati iz zadreg, v koje so jih poslednji čestokrat spravljali. Čulo se je pa mnogo od vladinih zmagovalcev in to čudnega. Jeden teh je trdil, da onih 600 gld., o kojih se toliko govori, neso namenjeni v ponemčevanje. Zakaj pa? so ga vprašali, a odgo-voril je, da on tega neče povedati. Vprašal je po-tem nekdo; zakaj so se pa dosehmal narodni pos-lanci tako odločno upirali v privolitev le 500 gld. za ravno ta namen, a zdaj, ko imamo pa večino, dovolilo se je celo 600 gld. Na to vprašanje bil je odgovor kratek, pa čuden, da v to so naših bratov — Čehov — voditelji nasvetovali. Ta odgovor vzbudil je občni smeh. Tako pa tudi ni bilo smeha ne konca ne kraja, ko je „golob miru in sprave“ hotel doka-zati, da vsega prepira na Kranjskem je le jedini g. dr. Tavčar kriv. Na to se je od vseh strani čulo: Ne dr. Tavčar, Šuklje je ona kukavica, ki seje razdor in sovraštvo mej nas in dokler bode ta na krmilu, kamor ga je vlada postavila, ne bode mej nami miru. Še mnogo, mnogo sem pri tej priliki čul, česar dosehmal nesem verjel. Naposled so pa zma-govalci morali umolkneti, kajti pobiti so bili v vseh svojih trditvah popolnoma.

Iz Rudolfovega 31. avgusta. [Izv. dop.]
Sine ira et studio, et
tamen cum ira et studio.

Dovolite, da vam v glavnih potezah podamo sliko Šukljejevo, koja si v Novem mestu že dlje časa rišemo. Prepričani smo namreč, da če je kdo poklican v tem kritičnem času o Šukljeji sodbo iz-rekati, so to gotovo tisti, ki so ga v deželni zbor poslali.

„Wir glauben, dass die Herren Radicalen der Nationalpartei, welche heute zufällig (!?) die erste Geige spielen, ihr heutiges Vorgehen gegen Professor Šuklje und indirecte also auch (!?) gegen den Landespräsidenten Freiherrn von Winkler und dies zum Schaden der gesammten slovenischen Nation noch sehr sehr werden zu bedauern haben.“

Ne ustrašite se, gospod urednik! Tako je bilo brati 27. aprila t. l. v „Politiki“, v nekem izvir-nem dopisu iz Ljubljane od 25. aprila, menda ravno tačas, ko ste in ker ste v Ljubljani iz mestnega zastopa vrgli gosp. Šukljeja.

No, zdaj pa vemo, zakaj je gosp. Tine propal, — prav mu je, zakaj pa je bil tako trmast v — aprilu!

„Zob za zob, nos za nos, pest za pest“, prav po mozaičnem principu! „Zavedna“ Notranjska pa je „kumovala“!

Pa šalo na stran! Oglejmo si rajši, kaj stari „Pressi“ 26. avgusta t. l. iz Ljubljane pišejo. Ta vladni list prinaša 28. avg. („O. C. Wien“) sledeče: „— Narodna tiskarna — in deren geheimen Rathe der Plan ausgeheckt wurde, zum mindesten den Landespräsidenten Baron Winkler, wenn nicht auch das ganze Ministerium Taaff (horribile auditu!) zu stürzen.“ Oj, sveta neslanost! Ko nam g. Obrezo dovolj pokadijo in pohvalijo, češ, da on naučitev nemškega jezika kot Slovincem jako koristno, da potrebno priznava, nadaljujejo in sklepajo tako le: „die nationalradicale Partei unter der Führung Dr. Zarniks und des Heibar hat nunmehr total ab-gewirtschaftet (?) und das Organ der slovenischen Actiendruckerei kann nunmehr sammt dem Herrn

Präsidenten Dr. Zarnik den Degen versorgen; die Führung des slovenischen Volkes in Krain hat sie ein-für allemal verwirkt. Der Ruf nach neuen Männern war schon lange ein intensiver und be-rechtigter. Neue Männer, Freunde der Bil-dung und der deutschen Sprache, werden die Führung des geistig begabten slovenischen Volkes in Krain übernehmen. Es dämmert eben auch in Krain eine bessere Zeit heran.“

Iz čegave oficine je ta dopis v „Pressi“ in oni v „Politiki“, se s prstom dotiplje.

No, ali se Vam zdaj, gospod urednik, ne dani? Mi Novomeški volilci g. Šukljeja vender jedenkrat čutimo, pri čem da smo; zatorej si štejemo tudi v dolžnost in v pravico, da javno pred slovenskim sve-tom povemo, kaj zdaj mislimo.

Najprvo bi g. Šukljeju svetovali, da bi se ne smešil pred svetom ter ne identifikoval svoje osebe z g. baronom Winklerjem ali z visoko vlado. Vprašamo g. Šukljeja: je li on res misli, da bi bil slo-venski narod pogubljen, ko bi, — da v priliki go-vorimo — nemška kukavica njega (Šukljeja) ne bila zanesla v slovensko gnezdo, da bi brez Šukljeja slo-venskemu življeju nastopila smrt??

„Nove može!“ Kaj še! Dajte nam stare može s starim programom nazaj, kakor so bili Toman, Bleiweis, Jurčič! Z novimi možmi — ko-liko da nam je pomagano, ste Vi g. Šuklje sami nam v svarilen izgled! Vi, g. Šuklje le naše za-sluzne in veljavne može izpodrivajte, — to vidimo zdaj jasno — ter sebi prvenstvo prisvajate. Pa va-rate se mogočno!

„Prijatelji omike in nemškega jezika“ smo tudi mi, so vsi razumni Slovenci, ali prijatelji ger-manizacije (in v tem grmu tiči zajec!) nismo in ne bomo nikdar!

Mila majka Slava naj obvaruje slovenski rod pred tisto Vašo „lepšo zoro“!

Je-li mislite, da smo tako slepi, da ne vidimo pod kako nesrečnimi avspicijami jadraste? Vtvorili na narodnem političnem polji ste si g. Šuklje že tako, da vam družega ne ostaje, nego prevzeti za-puščino po strijcu g. Dežmanu! Bojimo se le, da vašemu razdirajočemu delovanju ne sledi jedenkrat prokletstvo celega slovenskega naroda!

Pa obrnimo se na drugo stran, v mlado pre-teklost.

Kaka radost, kaka navdušenost — na dan zmage Šukljejeve pri volitvi v deželni zbor v No-vem mestu lansko leto! Koliko telegramov je do-hajalo tisti srečni dan od vseh vetrov slovenskega sveta — od najbolj odličnih narodnjakov, posebno pa od inteligentne slovenske mladine!

In danes —?

Danes zmerja „Ljubljanski List“ te inteligentne Slovence „slovenske muezine, nejasne radikale, mlade prenapeteže, trdoglavce“ itd. itd. in infinitam gratiam, „Slovenski Narod“ pa „časnikarskega na-šega Metuzalema“!!

Gosp. Šuklje pa še čuti neče, da je sloven-sko ljudstvo nevoljno, vsled take nedostojne pisave.

Novomeščanje pa — to povemo zdaj odkrito-srčno pred ceim svetom — obžalujemo, da smo Šukljeja volili ter se s to volitvijo tako hudo spekli, ter obsojamo odločno razdevajoče delovanje Šu-kljejevo!

Tudi g. Šuklje ni mož beseda. Predno je šel pretečeno spomlad v Novomesto zaupnico si iskat na „rotovž“, je obljubil nam, da ne bo nikdar „Slo-venskega Naroda“ izpodrival, da ne bode zaslužnih narodnjakov v svojem listu napadal, da ne bode „osoben“, da ne bo delal ali širil razpora.

In zdaj —?

Zdaj že piše v „svojem listu“ (26. avg. t. l.), da „narod slovenski na Kranjskem ne stoji več za „Slovenskim Narodom“! In 29. avg. izreka v svojem listu, ki je baje vladen, te-le pomenljive besede: „da Slovenstvo v sedanjem položaji takih politikov, kakoršen je dr. Val. Zarnik, ne prenaša več“!

Gospod urednik, zapomnite si vendar te per-fidne besede!

Čudno je pa to, da hoče g. Šuklje s svojimi volilci, ki neso bog vedi kake visoke in učene glave, še zadovoljen biti, ko je njemu nasproti vsakdo že v Ljubljani „duševen revež“, ko mu je vse, kar ne pride izpod njegovega peresa, „neukusen proizvod razgrete domišljije.“ Gotovo, Novomeščanje se bodo še bali drugikrat voliti tacega veleuma, kateremu nasproti so oni prave ničle!

G. Šuklje zares previdno in dosledno po svojem potu dalje koraka do zaželjenega svojega cilja, to

vidimo sami, pa tudi naši politični nasprotniki to previdijo: Ljubljanski „butelj“, o katerem se more reči, kakor pravijo o otrčih in norcih, da tudi včasih kako resnično povejo, označi jako dobro pri nas zdaj moderno „šukljevanje“ s „politisches Strebertum.“ Ako bodo Belokranjci tudi tako „zavedeni“, kakor so Notranjci, bo g. Šuklje zares še — daleč prišel.

„Zweig auf Zweig seh' ich fallen“, tako bode g. Šuklje kmalu deklamoval. Najdebelejša veja, tista „obrabljena obležena“, da z „najnovejšim dnev-nikom“ govorimo, je že pala na tla. Začetek je na-rejen; zdaj bo lažje šlo: zdaj bo šlo od te debele in grčave na one bolj suhe in tanjke, na vse tiste, katerim „sedanja prostost uže preseda“, ker nečejo strpeti, da bi Šuklje po njih do — vrhunca splezal.

Naj Vam, gospod urednik, še povemo, od kedaj se je začelo politično vreme na Dolenjskem spre-minjati. Odkar smo čitali nepozabljiva „Dunajska pisma“, odkar smo brali „Ljublj. Lista“ napad na „Sokole“ in slišali, da se „narodni čut najrajši iz-raževa v — škandalih“, se je g. Šuklje tukaj po-polnem zameril; s svojim psovanjem pa in udri-hanjem po g. dr. Zarniku je pri nas tako rekoč „sodu dno izbil“.

„Tako se ne sme pisati“, „g. Tine je naše gore list“, to slišiš, čestiti bralec, tukaj dan na dan, to gre tukaj od ust do ust. Vse je razdraženo in razžarjeno; jeden najodličnejših, najmodrejših in naj-starejših narodnjakov tukajšnjih je rekel, da je že ostudno, kakor „Ljublj. List“ pisari. „Ko bi — dajal je — moj brat v pijanosti kake nespodobne in grde reči učinil, bi ga jaz s plaščem bratoljubja zakrivati moral in njegovo dejanje pred svetom za-tajil, ne pa na ves glas trobental, kakšen da je moj brat. — In mari ni naš brat g. Tine? Kri pa ni voda“!

Kam pridemo, če se z zlobno roko v privatno življenje slehernega seže, če se vsakemu „srce i obisti“ pretipljejo ter vsaka še tako majhna reč iz preteklosti na dan in v javnost tira? kdo na zemlji je brez napak? Je-li mar g. Šuklje? Je-li je njegova preteklost čista, brez peg??

Resnično je, da se tukaj vsakemu mrzi, se v politično areno podati in javno pisati, ko si ni nihče več pri nas svest, da se mu „od tam gori“ ne za-sadi bodalo zavrtno v zatilnik.

Na ves glas pa povemo, da tukaj na Dolenj-skem še vedno — in kljub „najnovejšemu“ in njega „prophetu“, dra. Val. Zarnika čislamo in vi-soko cenimo njegove nemaljiye zasluge za slovenski narod in bomo mu hvaležni vedno za njegovo dol-goletno možato delovanje v prid naroda in naro-dovega probujenja v tistem času, ko je g. Šuklje še nemške burke uganjal po šolskih klopéh.

Mi se le čudimo, da se slovenski svet ne gane, da se ne vzdigne ter protestuje jednoglasno zoper Šukljeja in njega krivi evangelij. To naj si g. Šuklje zapomni: mi vsi stojimo še vedno za „Slovenskim Narodom“, našim „najstarejšim dnevnikom“, ali pa ž njim pademo!

Bratje slovenski, oklenimo se zdaj tem tesneje „Slovenskega Naroda“ in njegovega jedino-pravega programa! Ne trpimo, da bo nam še dalje mej pše-nico sejal ljuliko slovenski vladni list! G. Šukljeju pa zadnjo rečemo s Hamletom: „Ophelia, geh' schleunigst in's Kloster!“

Iz Črnomlja 29. avgusta. [Izv. dop.] Pred kratkim bilo je v „Slov. Narodu“ nekaj dopisov, katerim v pojasnilo in resnici v čast dovoljujemo si nekoliko dodati. — Dopisnik razjezil se je malo na naš vodnjak. Nadejaje se, da bomo prišli z glo-bokejem kopanjem in streljanjem do tekoče vode, poglobil se je vodnjak, naravno tedaj, da so bile že prej naročene cevi prekratke in morali smo še do 4 metre cevj naročiti, in sesalko za toliko nižje postaviti. Kakor se je izrazil gospod inženieur H. bilo je takrat v vodniaku še na tisoč veder vode; in zarad prekratkih cevij je ni bilo mogoče vzdigo-vati. — Zdaj se je temu v okom prišlo in vodnjak dobro dela. Mej popravljanjem seveda moral se je ročaj privezati, da niso otroci in odrasčenci sesalke majali, ker se s tem potere. Da se neslani-Brencelj zaradi tega norčuje z našim županom po svojem kumu „Mikotu“ Vodnjakoviču, dozeva se nam jako neprimerno, ker to ni bila županova krivda, da se je globokeje kopalo, to je bil še le poznejši ukrep. Povedati pa moramo, da bi še zdaj ne imeli jed-nega vodnjaka v Črnomlju, ko bi ne imeli tacega župana: — kajti le g. Sušteršič je s svojo pre-vidnostjo in energijo pridobil nam vodnjak, ki je gotovo nad vse potreben. Po nepotrebi ni se denarja

trošilo, in če ve g. dopisnik, kam se je po nepotrebnem denar metalo, naj to objavi. — Tudi daje dopisnik dobre nasvete, kateri pa neso bili originalni; saj je bilo že skleneno pri mestnem zboru, da se trg posiplje in da se ustanovi posojilnica. — Potrebni koraki so se že storili in tudi osnovni odbor za posojilnico je že ustanovljen.

Iz Rateč 29. avgusta [Izv. dop.] Rateče so najvišja vas na Kranjskem. Imamo pa tukaj tudi tri četrtine leta zimo. Pa tudi po letu se tukajšnje visoke gore večkrat ogrnejo z belo, praznično obleko, s snegom. To je uzrok, da imamo tudi po letu večkrat hud mráz in slano, ki močno škoduje setvi. Posebno pa imamo letos tukaj prav slabo letino. Vsa žita je zmrzlina že spomladi v cvetji uničila, tako da niti semena ne bomo pridelali. Lanú pa se tukaj še precej pridelava. Sedaj pa tega ne bomo mogli kje otreči, ker se naši veleumni „maži“ še jedino „pajštvo“ prodali, ki smo jo imeli. Imeli smo tudi poleg te „pajštve“ še tri jame, kjer so terice trle. Poleg teh treh jam pa je tukajšnji gostilničar in I. „rat“ Kirchmajer napravil „šnopsbrenco“. Jame za trenje pa so mu bile zelo na potu, ker mu je veter pezdilje vanjo zanašal. Kirchmajer se proti temu pritoži. Sedaj so se naši „veleumi“ posvetovali, kako bi mu iz zadrege pomagali, kajti pezdinató žganje se v Ratečah ne sme izdelavati in prodajati sicer bi še ta Rateška „slava“ šla po vodi, kajti do sedaj so Ratečani sloveli daleč okolu, da znajo dobro žganje piti, posehmal pa bodo sloveli, da znajo tudi dobro kapljico žgati. Kako so si pomagali naši „maži“ iz te zadrege?

Strmi celi svet! Pri vseh treh jamah, kjer se je trlo že od pamtivekov, so prepovedali: tretji, samo zato, da more naš I. „rat“ nenadlegovan „šnops“ žgati.

Našim srenjskim očetom je tedaj „šnops“ bolj koristna reč, nego preja. Ženske so vrhu glav roke sklepale, in za Božjo voljo prosile „maže“; nš jim puste tretji, pa bilo je vse bob ob steno. Marsikak goldinarček so pridne ženske dobile za platno, ki ga sedaj ne bôdo.

Koliko denarja je prišlo v vas vsako leto tudi za kredo. Smelo trdim, da so sami vozniki nad 200 glđ. na leto zaslužili. Sedaj vsega tega ni več, ker je dal župan Pintbach kredo v zakup, in sicer tako, da srenja ne bode dobila zato nobenega vinarja.

Sedaj imamo tudi tukaj razdelitev srenjskih gozdov. Centelja sta dva „maža“, katerih nobeden ne pozna števil. Kdo jih je za ta važen posel izvolil, to ve že župan Pintbach, in kar on ve, ni treba, da bi tudi drugi vedeli. O nepostavnostih, ki se godijo pri razdelitvi srenjskih gozdov, ne bomo na drobno govorili, ker je bilo v tej zadevi itak več protestov in pritožb na sl. c. kr. deželno vlado odposlanih. Zato je pa tudi pri županu in Kirchmajerji toliko hrupa in vpitja, kajti ta dva magnata si nikakor ne moreta razlagati, da bi se kdo predrznil njim naredbam protestovati, naj bodo te dobre ali slabe. Čudno se nam tudi zdi, da pravega inženirja tukaj skoraj ni nič videti, da inženirjev posel opravlja večidel le njegov hlapec. Da pa naš župan in z njim prvi „rat“ Kirchmajer temu hlapcu-figurantu pridobita večjo avtoriteto, zato z njim vedno le nemški govorita. Se ve to le toliko, kolikor namreč vsi trije znajo.

To so nam inženirji: Župan Pintbach, Kirchmajer in figurant. Za nameček imamo pa še dva „volmohtarja“, ki nobeden cifer ne pozna. Tudi prvi trije prav malo znajo pisati in brati. Ta dva naša „volmohtarja“ sta sicer prav poštena moža, nego to mi pa ne dopada, da se onadva vsake reči podstopita, o kateri imata toliko pojma, kakor slepec o barvah. Jeden teh dveh (Kavšelj) je bil celo več let tukajšnji šolski „rešpehtar“ ali načelnik kr. šol. sveta, in da si ne zna brati in pisati, je vendar on k šolskemu napredku več pripomogel, nego sedanji načelnik Jožef Pintbach, kateri ne le, da nič ne stori za šolski napredek; on še celo temu nasprotuje, kajti boji se, da bi se naša mladina preveč ne naučila brati in pisati, in bi mu utegnil kedaj kak bodoči gospodar na peto stopati in srenjske račune pregledavati, katerih sedaj nobeden ne more, ker brati ne znajo. Zato je tudi umevno, da on vsacega učitelja po strani gleda in mu pri njegovem težavnem poslu, kolikor more polena pod noge meče. Učitelj je v Ratečah pravi, usmiljenja vreden trpin. Pa ne samo učitelju, tudi drugim ljudem naš župan nagaja. Skoraj se bojim, da bi mi kdo ne verjel, pa gola istina je, da naš župan Pintbach še nemški

uraduje in dopisuje. Pa ne samo uradem, nego tudi domačim ljudem v nemščini pisane „cegelce“ pošilja, s katerimi potem prejemnik roma od Poncija do Pilata, predno najde človeka, da mu nemški „cegelce“ prebere. Se ve, njegova nemščina je taka, da jo le oni razume, ki koroško nemščino zna.

Sedaj bomo imeli kmalu nove volitve za srenjski odbor. Torej Ratečani, vzdromite in vzbudite se iz spanja in odpravite „maže“, kakeršna sta Pintbach in Kirchmajer, in volite take može, ki jim bode napredek in blagor srenje kaj mari. Ne mislite, da morate tacega župana voliti, ki nemški zna. Tudi ne volite več, vseskozi nemško mislečega Kirchmajerja, če tudi je lansko leto dobil „mataljo“ v Ljubljani, saj jo je dobil le na kegljišči in ne od cesarja, kakor nam je to ponosno pravil. Cesar ne delijo tako velikih in težkih svetinj, kakeršno je dobil Peter. Take dajejo le na kegljiščih onim, ki veliko kegljev podró, kegljalec je pa naš Kirchmajer izvršten, za prvega „rata“ pa nesposoben. Pintbach tudi nema časa, da bi imenitno službo župana uspešno in srenji v prid opravljal, kajti on je veliki posestnik, poleg tega pa še srenjski gozdar, pregledovalec mrličev itd. Zato mu bode celo ustregli, ako mu odvezamete težko breme županstva z njegovih starih ram. Ostajalo mu bode potem tudi več časa, da si poišče ono kuro, ki bi mu mesto jajec nesla cekine, po kateri, kakor nam je vsem Ratečanom znano, že tako dolgo hrepeni.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnje število našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnštvo zaradi uvodnega članka, v katerem smo razpravljali naše pridobitve v teku jednega leta. Današnje številki dodali smo prilogo.

— (Imenovanja.) Deželnim zdravnikom pri deželni vladi za Kranjsko imenovan je J. Wagner, do sedaj okrajni živinozdravnik v Ptui. — Gosp. dr. Stanko Sterger v Logatci imenovan je c. kr. okrajnim zdravnikom II. vrste. — Gospod dr. Razpet pride kot okrajni zdravnik v Rudolfovo. — Na slednjega mesto imenovan je okrajnim zdravnikom dr. Ivan Vavpotič.

— (Iz Celja) se je ondan nam dopisovalo, da so se pri zadnji volitvi deželnega poslanca vsi sodnijski uradniki udali ukazu Heinricherjevemu ter za nemško-liberalnega kandidata glasovali. Dnes smo boljše poučeni in prav radi konstatujemo, da so trije sodn. svetovalci: gg. Peter Levičnik, Dr. Josip Gailé in Ivan Stuhec v pričo in pred očmi predsednika Heinricher-ja glasovali za narodnega kandidata prof. Žolgarja.

— (Slavnost v Kranji.) Krasno jesensko vreme bilo je preteklo nedeljo, za izlet kakor nalašč, zategadelj pa je bilo videti tudi samo veselih obrazov na kolodvoru Ljubljanskem in to v tolikem številu, da smo, predno so se vsi ukrcali, imeli pol ure zamude in sti se morali prepričati dve lokomotivi. V hitrem diru popravila se je deloma zamuda in kmalu smo bili v Kranji na kolodvoru, kjer nas je čakalo na stotine občinstva in od koder se je šlo z vihrajočimi zastavami v starodavno, a slikovito čedno mesto. Ker smo bili že ob 1/22. uri v Kranji, preostajalo nam je dovolj časa, ogledati si razne zanimljivosti. Nekateri obiskali so Praširna in Jenka grob, drugi most čez Kokro, tretji so pri „Žumru“ ugibali, je li „Menzinger“ boljši, ali pa „zelenka“, zopet drugi pa so se krepčali pri g. Majerja izbornem pivu. Ob 4. uri zasvirala je vojaška godba na glavnem trgu v veliko veselje Gorenjcev, ki so redkokdaj deležni tacega užitka. Ob 6. uri pričela je slavnost na g. P. Majerja ml. vrtu, ki je bil za slavnost z mnogimi stroški in velikim trudom kaj ugodno prirejen. V ozadju postavljen je bil jako soliden in ličen oder, kakeršnega bi si marsikje druge j želeli, kjer pa nemajo tako požrtovalnih gospodov, kakor g. Majdič, niti tacega strokovnjaka, kakor je prof. Franke. Na strani mej cveticami stal je nadprsní kip presvitlega cesarja, ob obeh straneh odra pa so bile prislonežene zastave vseh pri tej slavnosti zastopanih društev: „Sokola“ Ljubljanskega, Čitalnice Ljubljanske, Šišenske, Škofjeloške, Kamniške, Kranjske, „Lire“ iz Kamnika in društva kat. rok. pomočnikov iz Šent Vida nad Ljubljano. Ki so bila vsa mnogobrojao zastopana. Slavnost pričel je predsednik g. Majdič z jako krepkim nagovorom, v katerem je sonornim glasom poudarjal namen slavnosti, pozdravljal prisotne gg. častnike, došla društva in konečno zaklical „živio!“ presvitlemu cesarju. Navdušeni živio! odme-

vali so po prostranem vrtu, godba zaigra cesarsko himno, katero je vse občinstvo stoje poslušalo. — Pevske točke izvrševala sta zbora Ljubljanske in Kranjske Čitalnice v splošno veliko pohvalo. Čveterospeva morala sta se ponavljati. Gosp. Vilfana govor pri razvitji krasne nove zastave, katera pa se zaradi čudnih ovir ni blagoslovila, bil je dobro sestavljen, dnevu primeren in g. govornik pokazal je izredno govorniško spretnost. Gospica M. Gogolova privezala je s kratkim ogovorom na novo zastavo jako lep, bogato vezen in po rodoljubnih nežnih rokah podarjeni trak. — Igro: Poglavje I., II. in III. predstavljali so: gospa Franketova, gospica A. Preširnova in gg. Pavšlar, Vilfan, Drucker in Pirc prav gladko in dobro in želi mnogo priznanja. Po besedi bil je — kakor že zadojč omenjeno — eleganten in živahen ples, o katerem, kakor o vsej slavnosti sploh, se je čulo prav istinito odobravanje in občna zadovoljnost. Nezadovoljne so bile morebiti le one osebe, ki so v več sramožljivih izvodih predstavljale „oko postave“, kajti pravega plena ni bilo, vse se je vršilo v najlepšem, uzornem redu in niti „Sokol“ ni bil tako razposajen, da bi dajal povod h kakej preiskavi. Če še dostavimo, da je bilo s postrežbo vse popolnem zadovoljno, da je klet in kučinja ugajala v vsakem oziru, da smo osnovateljem slavnosti za preprijetni dan prav hvaležni in se ga bomo z veseljem spominjali, je v brzih potezah popis slavnosti izvršen.

— (Wawreczka.) K predvčeršnjemu životopisu tega v službi (?) in zunaj službe izredno marljivega in gorečega uradnika nam je še dodati: Ta uradnik nema niti 8. gimnazijalnih razredov, niti mature (marveč samo 6 gimnazijalnih razredov). Pravijo, da je bil že kot dijak z dušo in s telom navdušen Nemec in da je moral kljub velikemu pokroviteljstvu še zdaj živčnega nemškega profesorja samo zaradi političnega rovanja nadaljno šolanje opustiti, ker drugače bi ga bila šolska gosposka iz šole izključila. In zdaj naj bi bil rovar imenovan davkarskim nadzornikom, katerim je pri vseh službenih opravkih z našim narodom občeovati le v slovenskem jeziku, ki še nema spričevala o popolnej zmožnosti in znanosti našega jezika! Sicer smo pa brali v „Laibacherici“, da je ta služba davkarskega nadzornika razpisana za juriste t. j. take gospode, kateri se lahko izkažejo razum s spričevali o raznih predpisanih skušnjah in o popolnem znanji slovenskega jezika tudi s spričevali o juridičnih študijah. Bože mili! Brez mature se Wawreczka vendar ni pravdoslovja izučil! Tdno smo toraj prepričani, da se bo gospod predsednik finančnega vodstva, kateri je jedenkrat postavil tej službi pogoj juridičnih znanostij, dosledno tega pogoja pri imenovanju davkarskega nadzornika tudi vestno držal.

— („Kresa“) 9. številka ima naslednjo vsebino: 1. Kmetški triumvirat. (Historičen roman.) Spisal Anton Koder. (Dalje.) 2. Narodne pesni. Iz predvorske fare. Nabral Mat. Valjavec. 3. Mira. Povest iz ciganskega življenja. Spisal Ivan Krst. Káš. 4. Na božjej poti. A. Funtek. 5. Zrak in njegove moči v domišljiji in povesti štajerskih Slovencev. Priobčil J. Majciger. (Konec.) 6. Jesenske pesni. — R. —. 7. Narodne pripovedke. Priobčuje Mat. Valjavec. (Dalje.) 8. Nekoliko besedic k ženskem vprašanju. Spisala Pavlina Pajkova. 9. Matija Ahacelj. Spisal J. Scheinigg. 10. Česko-poljski pisatelj Boleslav Jablonský. Spisal Radoslav Pukl. 11. Drobnoti.

— (Občni shod „lesenjako“) iz avstrijskih planinskih dežel, iz južne Ogerske in iz Hrvaške bode v ponedeljek 8. dan t. m. ob 9. uri dopolne v Mariboru v vrtnem salonu hotela „Stadt Wien“. Opozarjamo domačine, ki pridelujejo in izdelujejo les, da se udeleže tega važnega shoda. Razen drugih zanimljivih točk je na dnevnem redu tudi poročilo o odpravi refakcije in o upeljavi nove, primerno najcenejše tarife.

— (Vabilo k ustanovni veselici), katero priredi slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ v nedeljo dne 7. septembra 1884 v prostorih restavracije „Ljubljanske Čitalnice“ na korist svojemu fondu. Program: 1. — „Badnica“, marš, svira vojaška godba. 2. Bendl. „Svoji k svojim“, moški zbor. 3. Tittl. „Ouverture po slovanskih napevih“, svira vojaška godba. 4. Pozdrav, govori predsednik g. A. Jeločnik. 5. Strauss. „Rosen aus dem Süden“, valček, svira vojaška godba. 6. Vilhar. „Slavjanska“, moški zbor. 7. Balfé. Dvospev iz opere „Ciganka“, svira vojaška godba. 8. Jenko. „Na straži“, osmospev z bariton-solo. 9. Strauss. „Der Klügere giebt nach“, mazurka, svira vojaška godba. 10. Hajdrih.

„Jadransko morje“, moški zbor. 11. Komžak. „Slavjanski glasovi“, poutpouri, svira vojaška godba. 12. E. Wendler. „Večerna“, četerospev. 13. Stern. „Pozdrav Ljubljani“, četvorka, svira vojaška godba. 14. Mangolt. „Moj dom“, moški zbor. 15. Strauss. „Im Sturmschritt“, svira vojaška godba. — Kegljanje za dobitke. Kegljanje se prične v soboto 6. t. m. zvečer ob 6. uri in traja do nedelje 7. t. m. do 8. ure zvečer. Dobitki: I. dobitok: jeden zlat v vrednosti 9 gold. 50 kr., II. dobitok: 4 gold., III. dobitok: 3 gold., IV. dobitok za največ serij: 2 gold., V. dobitok: 1 gold.; VI. šaljiv dobitok. — Dobitki razdele se ob 8. uri zvečer. Serija 3 lučaje 10 kr. Pri besedi svira vojaška godba pešpolka bar. Kuhn št. 17 pod vodstvom kapelnika gosp. Nemrave. Začetek veselice ob 8. uri zvečer. Ustopnina za ude prostá, za neude 30 kr. Preplače se hvaležno vsprejemajo. K tej veselici najljubšeje vabi odbor.

— (Vabilo k slavnosti 20 letnega obstanka Čitalnice v Vipavi), katera se bode praznovala na malega Šmarna dan 8. sept. t. l. Spored: 1. Sprejem Ljubljanskega „Sokola“ z vojaško godbo in zastavo, in sprejem družih društev. 2. Skupni oběd ob 1. uri popoldne v čitalniških prostorih, pri obedu svira vojaška godba, cena 1 gld. s pol litrom vina. 3. Ob pol 6. uri popoldne zabava in vojaška godba na čitalničnem dvorišču. 4. Ob 8. uri zvečer v čitalnični dvorani: a) Slavnostni govor: G. Rohrmann. b) A. Nedved: „Prošnja“, poje zbor. c) „Oblaček“, dvospev, spremlja zbor. d) J. Zajec: „V boj“, poje zbor, e) Igra: „Eno uro doktor“, f) Šaljivi prizor. g) Ples z vojaško godbo. Ustopnina 30 kr., sedež 30 kr., ustop k plesu 70 kr. K obilni udeležbi najljubšeje vabi odbor.

— (Čitalnica Saleške doline) priredi v nedeljo dne 7. t. m. veselico v Velenji na gostilniškem vrtu g. J. Raka. Spored: I. Vsprejem in pozdrav „Savinjskega Sokola“, ki se z zastavo veselice udeleži. II. Govor. III. Petje in godba. IV. prosta zabava.

— (Umrli) je 30. m. m. g. Jakob Badl, posestnik Krapinskih toplic, v 82. letu svoje dobe.

— (Goljufija.) Včeraj poslala je neka ženska A. K. znanko služnico A. S. v zastavnico, da zastavi 18 kosov prtenice. Ko prinese A. S. zastavni list, zapazi A. K. da je številka na zastavnem listu popravljena. Takoj gre v zastavnico in tam izve da je mesto 18 le 16 komadov zastavljenih. Policija je preiskala stanovanje A. S., v katerem je našla dva namizna prta, katera je bila dekla izneverila. Izgovarjala se je, da je to storila, ker se jej slabo godi.

— (Tatu), ki je ukradl nekemu gospodu na pokopališču pri sv. Krištofu uro in verižico, je policija v osobi nekega brezposelnega Laha prišla. Ne ure ne verižice ni imel več, in izgovarjal se je, da je bil na Vrhniki. A brado, katero je še imel, ko je kral, dal si je bil že obriti. Izročili so ga sodniji.

— (Tatico) zasačilo je včeraj mestno redarstvo v osobi Neže Ladihe, delalke v tobačnej tovarni. Ukrala je svoje tovaršici Neži Ogrinovej iz skupnega stanovanja mnogo lepe obleke. Izročili so jo sodniji.

— (Mrtvega našli) so danes dopoldne v Ljubljani pod Trnovskim nasipom kmetovalca izpod Žalostne gore, ki je pred tednom utonil s konjem vred, katerega je pod Žalostno goro napajal.

— (Povozil) je včeraj zvečer na Starem trgu 60 letno Heleno Cundrovo neprevidno vozeč fijaker. Poškodovana je le lahko.

— (Iz narave.) Poroča se nam iz Borovnice v 2. dan t. m., da je župnikova jablana, ki so jo že otresli, sedaj pognala vršiček lepega cvetja.

— (Iz Metlike) se nam piše: V četrtek 28. avgusta je bližnja Kolpa strašno veliko škodo napravila. Ravno je bila otava po travnikih blizu Kolpe pokošena, kar pride po silnem deževju naglo voda in odplavi vso otavo, več sto centov. Pri Metliki nalovili so veliko lesa in žaganic, katero je voda nesla iz gorenjih krajev. Njive blizu Kolpe bile so tudi vse pod vodo in škoda je res velika.

— (Kleebergova menažerija) v Lattermanovem drevoredu je vredna, da se obiše, ker jednake že mnogo let ni bilo pri nas. Ne samo po številu, tudi po izredno lepim zverinah odlikuje se ta menažerija; posebno lep je veliki lev, povodni konj, nosorog, zebra, izvrstno dresiran je mladi slon in šestoro levov v velikej železni kletki. Predstave so ob 4. uri popoldne in ob 7. uri zvečer, ob tem času najbolje kaže obiskati menažerijo in

zabavati se pri predstavi, ki se vrši z izredno varnostjo in gotovostjo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 2. septembra. Srbski kralj z obitelji ob 11. uri zvečer semkaj dospel. Zaradi vesti, da se namerava atentat na srbskega kralja, ukrenila je policija najobširnejše previdnostne naredbe. Na potu iz Zemuna v Budimpešto zakasnil je vlak tri četrti ure, ker se je neka os preveč ugrela. Iz Budimpešte ni mogel dalje potovati, ker je prišla vest, da je osebni vlak pri Kelenfeldu skočil iz tira. Zategadelj se je kralj danes zjutraj na Dunaj odpeljal.

Dunaj 2. septembra. V Tientsinu se širi vest, da so Li-Hung-Schang-u odvzeli dostojanstvo velikega tajnika in podkralja.

Napolj 2. septembra. Včeraj jih je tukaj okolu dvajset za kolero umrlo.

Madrid 2. septembra. V Alicantu, Neveldi in Elchi pričel je kolera.

London 2. septembra. „Times“ poročajo iz Pekinga: Danes so se ob cestah nabili plakati, v katerih se proglašja vojna s Francosko. Ostro je prepovedano vsako nadlegovanje podanikov drugih narodov.

Razne vesti.

* (Veteran mej čebelami.) Učitelj Ivan Schöner v Hartmannsgrünu na Českem ima v svojem uljaku panj čebel, kateri bi bil meseca junija t. l. lahko praznoval svojo 78 letnico. Te pridne živalice so 29. junija 1896. leta prirojile v Šaub (okraj Luditz) k tedanjemu posestniku Petru Schönerju. 1844. leta je imel ta čebelar že 30 panjev zarodka in naraščaja od starih čebel, katere je to leto pred svojo smrtjo mej svojih osmero otrok razdelil. Matični panj je dobil na posebno prošnjo in željo njegov sin Josip Schöner, kateri je bil takrat učitelj v Gabkornu (v okraji Pečau). 1873. leta umre Josip Schöner in zapusti ta stari panj čebel svojemu sinu Ivanu Schönerju, učitelju v Hartmannsgrünu, kateri ga skrbno varuje in hrani kot pravo dragocenost. Omeniti nam je, da ima ta starina toliko ljudstva in medu, da mu v vsej Českeji ne najdemo jednacega. 1876. leta so te stare čebele zadnje rojile in od teh njenih potomcev ne živi nič jeden več.

* (Staro-nemške kazni proti ponarejanju hrane.) V zbornega pisarja Baltazarja Müllnerja letopisih svobodnega neposredne cesarju podvrženega mesta Norimberka, katere hranijo zdaj v tamošnje mestne hiše arhivu, bomo mej mnogimi družinami za nemško pravosodje srednjega veka prav zanimljivimi zapiski tudi mične črtice o kazni proti ponarejanju, mešanju in kazenju jedij in pijač. Te kazni presegajo daleč drakonične trdosrčnosti in grozovitosti krvavih in mučnih zaglavnih sodnij cesarja Karola V. V tem rokopisu bomo: 1456: Janez Kölb, meščan v Norimberku in Lienhardt Frey pl. Thalmessig, zaradi ponarejanja in mešanja žafra in drugih vonjav z njihovim ponarejenim blagom v petek po Misericordiji (t. j. drugi petek po Velikej noči) živa sežgana in branjevka, katera je blago prodajala, živa zakopana v ponedeljek po Bonfaciji (14. maja). 1459 Ulrihu Heydenheimerju, Norimberskemu meščanu, ker je vino (brez mavec?) z vodo krstil in prodajal, iz posebne milosti (aus gesunderen Gnaden) obe ušesi odrezali. (Dandanes bi morali torej skoro vsi krečmarji in skoro vsi vinski prodajalci brez ušes okrog hoditi). 1464 Margareto Wessnerin, branjevko v Norimberku, katera je imela krive in goljufne uteže, poleg večal živo zakopati. — Hudo so nekdaj Nemci sleparjem na prste stopali. Zdaj pa živimo v času velike osobne prostosti, ko naš vsak brezvestnik lahko slepari za drag denar, kakor mu ljubo in drago, ker gosposke res ne morejo nadzorovati vesti vsacega posamičnega, a hudo bi lahko kaznovali ponarejalce jedij in pijač.

* (Anglešk vojak nema kredita.) Pred kratkim se je občinstvo v Kajiri jako uznemirilo in zelo prestrašilo. Nek anglešk vojak je po vseh mestih in cestnih vogalih z bobnom razglasil oklic. Oni, kateri oklica neso razumeli, so po mestu brzo raznesli vest, da se je ravno očitno razglasil obredni stan čez mesto. Nekateri dovtipneži so raztrosili glas, da se je izgubil pes angleškega generala. Vojak je pa oklical, da v Kajiro prišedšim vojakom Roval-južnega Kentpóika prebivalci ne smejo denarjev na upanje (vero) dajati in nikake stvari upati ker polkovno poveljništvo ni porok za plačanje teh vojaških dolgov.

* (Mnogostevilna rodbina.) Kralj Siamski je oče, kakor trdi „Celestial Empire“, 263 (berite: Dvesto tri in šestdeset) otrokom. Ker je ta vladar še mlad, se bo njegov zarod s časom še znatno pomnožil, tako da bo število njegovih otrok doseglo in znabiti še presegalo število otrok mrdrega kralja Salomona.

IX. številka „Ljubljanskega Zvona“ ima naslednjo vsebino: 1. Gorázd: Najlepša pesen. 2. Dr. I. Tavčar: Mrtva srca. Povest. (Dalje.) 3. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 21. Peter in Pavel. 4. G. Jeréb: Josip Podmilšak, slovenski pisatelj. 5. S. Rutar: Akvileja. V. 6. J. Starè: Vinko. IV. 7. J. K.: Rožmarin. Pesen. 8. J. K.: V gaji. Pesen. 9. J. K.: Vrag. Pesen. 10. L. Pesjakova: Popotni spomini. III.—IV. 11. J. Cimperman: Pévsko gásló. 12. J. Trdina: Vinska modrost. 12.—17. 13. Svoimir: Venóci cvetlici. Pesen. 14. K. Strekelj: Novéjši pisatelji ruski. II. Turgénev. 15. Kujiževna poročila: X. Fr. Wiesthaler: Geschichte der slavischen Literaturen. XI. I. Šubic: Versuch einer Geschichte der Botanik in Krain (1754 bis 1883). 16. Slovenski glasnik. — „Ljubljanski Zvon“ stoji za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Poslano.

Danes, pri odhodu v Ameriko, se posloviva od najin jih ljubih starišev, sorodnikov, znancev in prijateljev. Bog Vas živi v milej domovini, v kojoj so naju nekateri najini nasprotniki, Rateški mogotei tako težko gledali. Na svidenje! V Trstu, v 1. dan septembra 1884. (554)

Viktor Juvan.

Boštijan Petrič.

Javne dražbe.

4. septembra: 3. eks. držb. pos. Marije Logar iz Gorenje vasi, v Logatci. 1. eks. držb. pos. Josipa Bezova iz Obrka, 732 in 300 gld., v Novem mestu. 1. eks. držb. pos. Janeza Jakobina z Ravnega, 1950 gld., v Ložu.

Tuji:

dne 2. septembra.

Pri **Stonu**: Turnovsky z Dunaja. — Bruner iz Rudolfovega. — Suša iz Trsta. — Jordan z družino iz Celja. — Grile iz Vač.

Pri **Malič**: Hoffman z Dunaja. — Dr. Bor iz Budimpešte. — Baltagliarini iz Reke. — Sedmack iz Trsta. — Pertič iz Hrvatskega. — Strussler z Dunaja.

Pri **avstrijskem cesarju**: Helbig iz Ciriha.

Umrli so v Ljubljani:

27. avgusta: Srečko Vidmar, sin izdelovalca dežnikov, 4 mes., Stari trg št. 20, za kroničnim katarom v črevesu.

28. avgusta: Janez Gostič, delavčev sin, 6 ur, Kolezijske ulice št. 6, za oslajenjem. — Bogomila Kreč, hči tajnika deželnega odbora, 7 mes., Gospodske ulice št. 10, za božjastjo in drisko. — Marija Škafar, hišnega posestnika hči, 2 mes., Črna vas št. 16 za božjastjo. — Helena Šešek, delavčeva hči, 5 mes., Kolezijske ulice št. 18, za božjastjo.

29. avgusta: Ernest Končar, krojačev sin, 23 let, Židovske ulice št. 5, za jetiko. — Jovana Jezeršek, delavčeva hči, 14 mes., Poljanska cesta št. 53, za oslovskim kašljem. — Jožef Jeras, delavčev sin, 2 dni, Karlovska cesta št. 18, za oslajenjem. — Janez Flere, hišni posestnik, 55 let, Gruberjeve ulice št. 9, za spridenjem jeter. — Marija Jager, delavčeva hči, 3 mes., Hradeckijeva vas št. 31, za božjastjo.

30. avgusta: Reza Piskar, delavka, 21 let, na Sv. Petra cesta št. 60, za jetiko. — Matija Wesner, hišni posestnik, 62 let, Kolodvorske ulice št. 22, za jetiko.

31. avgusta: Jera Suštar, prodajalka zelja, 60 let, Dolge ulice št. 1, za mrtvoudom. — Franca Verčič, mlinskega delavca hči, 17 mes., Sv. Petra cesta št. 70, za vnetjem pluć. — Antonija Miči, gostija, 72 let, Emonska cesta št. 4, za vodenico.

1. septembra: Mina Perovšek, gostija, 60 let, Hradeckijeva vas št. 19, za otrpnenjem srca. — Marija Meglič, delavka, 29 let, Žabjak št. 5, za jetiko.

V deželnej bolnici:

25. avgusta: Karol Zwayer, zasebni uradnik, 50 let, za edemom v možganih.

27. avgusta: Fran Cerer, krojač, 30 let, za jetiko.

Tržne cene v Ljubljani

dne 3. septembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	6	50
Rež,	5	20
Ječmen	4	39
Oves,	2	92
Ajda,	5	20
Proso,	5	36
Koruza,	5	40
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	8	50
Krompir, 100 kilogramov	2	40
Maslo, kilogram	—	96
Mast,	—	80
Špeh frišen	—	66
„ povojen,	—	74
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	2 1/2	—
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	64
Telečje	—	60
Svinjsko	—	68
Koštunovo	—	32
Kokoš	—	40
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	1	60
Slama,	1	51
Drva trda, 4 kv. metre	7	60
„ mehka, „ „	4	90

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
1. sept.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	737.14 mm. 735.68 mm. 736.87 mm.	+10.6° C +22.2° C +16.1° C	brezv. z. zah. z. zah.	megla d. jas. jas.	0.00 mm.
2. sept.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	737.76 mm. 737.27 mm. 737.55 mm.	+12.3° C +23.4° C +17.2° C	sl. svz. sl. zah. sl. szh.	d. jas. jas. jas.	0.00 mm.

Srednja temperatura obeh dni je znašala +16.3° in +0.2°, za 0.7° in 0.2° pod normalom.

Dunajska borza

dné 3. septembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	80 gld.	65 kr.
Srebrna renta	81	40
Zlata renta	104	—
5% marcna renta	95	80
Akcije narodne banke	852	—
Kreditne akcije	296	10
London	121	55
Srebro	—	—
Napol.	9	65 1/2
C. kr. cekini	5	74
Nemške marke	59	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	170
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	104	—
Ogrska zlata renta 6%	122	15
" " papirna renta 5%	91	65
" " štajerske zemljišč. od vez. oblig.	88	35
Dunava reg. srečke 5%	105	—
ozmlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	121	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	108	30
Kreditne srečke	105	50
Rudolfove srečke	176	75
Akcije anglo-avstr. banke	100 gld.	19
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	120	105
	212	50

Dva dijaka

se vsprejmeta v stanovanje in hrano blizu šol, tudi se gleda na dobro šolsko napredovanje. Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(532—3)

Hrastovi tramovi,

štiri do pet let stari,

kupijo se po prav dobri ceni. Isti morajo biti 30 do 50 metrov dolgi, 20 do 24 centimetrov široki in 00.8 centimetrov debeli.

Natančneje se izve iz prijaznosti v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(556—1)

Pri suhem vremenu trgana (ne tresena)

jabolka, hruške, slive, debele češnje, breskve, dalje finejše vrste fižol, mlad grah, sladko korenje, rajska jabelka, česen (porre), glive, šampinjane

kupuje vsak čas in v vsakej množini po primernej ceni in prosi pismene ponudbe

(508—8)

Die Central-Station

für Obst- und Gemüse-Verwaltung in Graz.

Umetne

(32—66)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombiranja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel, poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

(526—3)

ARGOSY-jevi najboljši naramniki (Hosenträger) svetá.

Najboljši naramniki za hojo, ježo, lov, potovanja, telovadbo, veslanje, streljanje in sploh pri vsakem opravilu jednako pripravi.

Amerikanska iznajdba.

Dobivajo se pri

Ant. Krisper-ji v Ljubljani.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Št. 14.792.

Razglas.

(555)

Pri srečkanji 70 lozov mestnega Ljubljanskega posojila, ki se je po načrtu vršilo v 2. dan septembra 1884. leta, so bile vzdignene:

Št. 29 275 z dobitkom	15.000 gld.
" 17.755 "	2.000 "
" 31.602 "	600 "
" 33.628 "	600 "
" 41.293 "	600 "
Št. 1129, 2012, 2238, 3407, 5045, 6072, 6434, 9727, 10.310, 10.339, 10.927, 11.672, 13.068, 13.122, 13.325, 14.583, 15.321, 16.098, 16.466, 17.007, 18.668, 20.177, 21.180, 24.071, 24.864, 24.942, 26.283, 27.403, 29.509, 29.534, 30.705, 31.718, 31.774, 32.930, 33.196, 33.674, 34.228, 36.157, 36.349, 36.875, 37.710, 37.898, 41.019, 41.248, 41.770, 43.675, 46.105, 47.618, 52.903, 53.249, 55.569, 56.440, 59.219, 61.948, 62.771, 64.345, 64.363, 65.220, 66.633, 67.313, 68.894, 69.606, 69.743, 71.399, 74.688 vsaka z dobitkom	30 gld.

Od dosle izžrebanih lozov neso še izplačane naslednje številke: št. 27 083 z dobitkom 2000 gld.; št. 45 330 z dobitkom 1500 gld.; št. 26.163 z dobitkom 600 gld.; št. 26.045, 33 724 in 63.093 vsaka z dobitkom 500 gld. in št. 999, 1487, 2015, 2643, 2987, 3374, 3429, 3783, 4683, 5099, 5697, 6915, 7840, 8005, 8240, 8284, 9462, 10.683, 10.868, 11.208, 11.785, 12.517, 12.875, 14.101, 14.290, 14.957, 15.243, 15.266, 15.286, 17.301, 17.460, 18.077, 18.510, 18.594, 19.661, 20.033, 21.743, 22.540, 22.916, 23.013, 23.719, 23.996, 24.420, 24.609, 25.187, 25.247, 25.560, 25.608, 27.345, 27.992, 28.619, 28.793, 28.845, 29.017, 29.621, 29.685, 29.732, 29.733, 31.147, 32.542, 32.742, 32.833, 33.237, 34.175, 34.771, 35.373, 35.640, 35.817, 35.878, 37.345, 38.209, 39.996, 40.100, 40.615, 41.741, 44.515, 44.539, 44.632, 45.027, 45.165, 48.577, 48.885, 49.207, 49.498, 50.142, 51.235, 51.415, 51.429, 51.487, 51.770, 52.092, 54.114, 56.474, 59.692, 60.137, 60.140, 61.486, 61.712, 62.933, 63.296, 63.425, 64.048, 64.135, 65.442, 67.173, 67.302, 70.024, 70.406, 71.008, 71.272, 72.752, 73.345, 73.495, 73.819 in 74.257, vsaka z dobitkom 30 gld.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 2. dan septembra 1884.

Župan: Grasselli.

Učenec,

star 12 do 16 let, ki zna saj nekoliko nemško, vsprejme se v neko specerijsko prodajalnico. — Več pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(551—1)

Komí

za prodajalnico v mešanem blagom v jako uljudnem mestu, koji je tudi v prodajanjti usnja popolnem izurjen, vsprejme se takoj pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pošiljajo naj se na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(553—1)

Ostane tú od nedelje 31. avgusta do 8. septembra.

4 kače, krokodili i. t. d. — Vsak dan dve glavni predstavi: ob štirih popoldne in ob sedmih zvečer s čudovitim slonom „Jombo“, s 2 prekrasnima tigroma, 6 levi, hijenami, medvedi, volkovi, producirala se bodeta krotiteljica zverin gospodičina Ema Kleeberg in slavnoznani krotilec zverjadi gospod K. Grail. Vsakrat je mej produciranjem glavno krmenje grabežljivih zverin.

Ustopenina: I. prostor 70 kr., II. prostor 40 kr., III. prostor 20 kr.

(550—1)

Zdravi konji za klanje se kupujejo, da se krmlijo z njimi grabežljive zverine.

V Lattermannovem drevoredu.

Največja menažerija na celém svetu.

Lastnik F. KLEEGERG.

Otvorjeno od 9. ure dopoldne do 9. ure zvečer.

Prvikrat v Ljubljani: 1 povodni konj, 1 nosorog, 1 tapir, 2 slona, 15 levov, 5 prekrasnih tigrov, 2 črna pantra, rjavi in črni medvedje, pegasti pantri, leopardi, jaguari, bela lama, 30 redkih opic, vedje, ob štirih popoldne in ob sedmih zvečer s čudovitim slonom „Jombo“, s 2 prekrasnima tigroma, 6 levi, hijenami, medvedi, volkovi, producirala se bodeta krotiteljica zverin gospodičina Ema Kleeberg in slavnoznani krotilec zverjadi gospod K. Grail. Vsakrat je mej produciranjem glavno krmenje grabežljivih zverin.

Ustopenina: I. prostor 70 kr., II. prostor 40 kr., III. prostor 20 kr.

(550—1)

Zdravi konji za klanje se kupujejo, da se krmlijo z njimi grabežljive zverine.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse št. 1, i Pešta, Franz-Josefsplatz

v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva	frank.	83.780.016-90
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 30. junija 1883	"	16.602.367-70
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) več kot	"	139.950.000-—
V slednji dvanajstmesечnej poslovalnej perijodi uložilo se je pri društvu za	"	65.726.175-—
ponudb, vsled česar znaša skupni znesek v slednjih 25 letih na uloženi ponudbah več kot	"	1.260.777.854-55

Prospekte in druga razjasnila daje

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje

pri Val. Zeschkotu.

(309—5)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.